

جمعیت علمیه اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز:	محرر:	مدیر مسئول:
فاتح مجیز درساملرندن	فاتح مجیز درساملرندن	مکتب قضاء معلملرندن
استانبول مبعوثی	توقاد مبعوثی	کلیسی منیر
مصطفیٰ عاصم	مصطفیٰ صبری	

مندرجات

سباحت پادشاهی	بر مکتوب	بوسنه لی الحاج محمد
دن اسلامده هدف مناقشه اولان مسائیدن	ادبیات	
ترکیا فرماصوناق	غزل رمزی بکه نظیره در	ع . کاظم
طلبه استرحامندن	لامیه المعجمدن اوچ ینک ترجمه سی	« «
اسلامیت - انسانیت	ادبی باغچه لر	ع . طیار
تاریخ اسلام صحائفندن	(جماعه الدعوة والارشاد) نظام نامه سی	

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برادر در)

استانبول وولایات ایچون :	ممالک اجنبیه ایچون :
برسته لکی ۵۰ غروش	۱۳,۰۰ فرانک
التی آیفانی ۲۵	» ۶,۵۰

درج اولغیان اوراق اعاده ایدلر

قارئلر مزه

اکثره قالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندی بی نظراعتباره آلتھرق رعایئسز لکده بولنامه سی رجا اولدور.

درسعادت

شرکت طبعیه مطبعه سنده طبع اولغنددر

تطبیق ایدباش بر نه ایدبله‌مه‌ش وهرایی سنه‌نك عدد
جنایاتی مساوی گلش ، یاخود ایکنجی‌سنه دها آزاویش
دگنی ؟ فقط اعدام اجرا ایدبن سنه‌جنایاتك چوق اوله‌جنی
طومش وینا ، علیه اعدام یاپله‌سه دها چوق اوله‌جقمش واعدام
ایدبله‌مین سنه‌جنایاتك آ ز اوله‌جنی طومش وینا ، علیه اعدام
یاپله‌ش ایش دها آزاو له‌جقمش دینله‌مزی ؟ ایستانتیق‌لر
واقعا قطعی برلسانی واردر . لکن بونی ، حرکاتی محدود
ومعین برالتك لسانی حائده براقیهرق برلسان متفکر
درجه نه چیقارم جق اولورسه‌کز ایشته بویه عقلك
ماوراسنده سوزرده ایشیدبرسکز . انسانك عقل ومنطق
رهر دائمی . اولدقچه هیچ بر آلت واسطه‌سیله هیچ
برحقینه واصل اوله‌ماز ، علم اصول فقهد (دوران) ايله
استدلالك شایان اعتماد اولدینی بیان ایدنامشدر . ایشته
اوقاع‌سده‌نی بیانلر ، اکلایانلر ایستانتیق‌دن استفاده
ایدنرک یا کلام‌ازلر .

مابعدی وار

مصطفی صبری

ترکیا . فرماصولق

اوربالیرك « فراق ماصوئری » تعبیر استكاری
بوجعتك بزه شمدیه قدر نای ایشیدیلیر . عامیانه
براعتقادله « دینسرك » دن بشقه یرشی ، اولدینی ظن
اولینوردی .

بر آراق بو اسم بزم افت کتابلردن چیقاردیلهرق
اسمی اونوتدیرلمه چالیشیلوردی . اوزمانلر بعضی‌شد
یهرلر چیقاردیلهرق « ماصوناق انسانیت خدمت ایچون
تشکیل ایش برجمعت اولوب عبدالحمید بویه ایولسکاری ،
جمعیلری سومدیکچون کتب لغاتدن بیله باقکیز چیقاردر .

آدمر . دیمك كه جلادلردن نفرت ایدن افكار عمومی
بوکي فجایع مشهورده کندیسی جلاداولق ایستهر ،
هرکس بلااختیاراله کچن قوتی جانی به طوغروصا ووردر
ایشته ایکی قتل ارده‌سه زمانا فاصله کیرنجه حسیاتر باشقه
ایکینك زمانی برلشیریکی صورنده ده‌باشقه‌در . نه حاجت
قانون‌جزا ايله برابر قانون طبیعتك متفقا هرکه بخش
استدیک مدافعه نفس حتی قتله‌تصدی ایدن شخص حقنه
عین زمانده قتل تجویز اتمك دکلده ندر ؟ خلاصه بر
کون اول بردرلو وبرقاچ کون صوکره باشقه درلو حکم
ویرمك صورتیه تناقض ایدن افكار عمومی‌سه یاینه
اوهام عمومی‌سه ویاخود افكار عمومی‌ه نایه دیمك
لازم‌کایر ،

کلمه ایستانتیق مسئله‌سنه . قاتلار اعدام ایدبان
برملکند سائرینه عبرت مؤثره حاصل اولدینی کوسترن
هانکی ایستانتیق ایسه اوکا شاشمق اقتضا ایدر . عجبا
اویستانتیق‌لر ، حاوی اولدینی رقلردن باشقه جنایاتك
ازالوب چوغالسی حصوصنده جانلیری اك آغیر جزا
اولان اعدام ايله جزالندیرمك تأثیری یوقدر . عباره‌سینه
کندی کندینه یازوب انظاردقه وضع ایشمی ؟ طوغریسی
ادوار اخیرده ایستانتیق‌لر حقنه حاصل اولان قعاتلر
نه‌قدر قطعی اولورسه اولسون بن ، بداهت عقلیه‌مه
مخالف نتیجه‌لر ویرن بوکي ایستانتیق‌لری طامیورم
دیمکدن چیکیم . چونکه هرشیدن اول ، بنی‌هرحقیقه
ایصال ایدجك اولان عقلیمی طانیق مجبوریتسده‌م .
امکان عقلی دائره‌سندن خارج کوردیمک بوکي ایستانتیق‌لره
قانع اولهرق عقلی وعظم اوزرینه مؤسس اولان بتون
معلومات و معتقداتی ایتمك الله الامام . دها طوغریسی
اعدام جزاسنك جنایات اوزرنده تأثیری اولمیدنه دائر
روایت ایدبن بواستانتیق‌لر فرانسه عدلیه ناظرینك
اغزندن ایشیدیلسه دخی یا یالاندر . یا یاکاشیدر
یا کلیشی‌ده شویه اوله‌یلیر : برسنه اعدام جزاسی

بو جمعيت دينسزلك نامى و بردين عبدالحميد ديه ماصونلقى بازار رواجه جبصارمه چالشانلر عبدالحميدك سو، اداره سندن يزار قالان و فقط ماصونلغك نه ديك اولديغى اكلابه ميانلر نظرلند. خيلى دن خيلى بيهوته بياكمكدر ايدى. فقط بزم خلقمزمدهكى شوايكى تلقينك ايكيى ده ياكش ايدى. برنجى قسم؛ فرماصونلغك دينسز- ليكدن عبارت اولديغنه بناء عليه ممالك اسلاميه ممنوع اولديغنه قائل ايدى كه: بوجهت ياكش ايدى. چونكه فرماصونلقى ممالك اسلاميه دن منع ايدى دينسزلكه خدمت ايستيدن دكل سياسى رجعت اولديغندن عبدالحميد ايسه بتون سياسى جمعيتك دشمن بى امانى اولديغندن ايدى. عبدالحميد سياسى جمعيتلر ايجندن اك زياده سوه- يكي رجعت وارايسه اوده ماصونلقى ايدى كه ماصونلر اورويادهكى بتون جمعيات سياسيه مك آز چوق ظهري اوليشدى و بتون جمعيات سياسيه ماصونلقدن فكر، قوت المقدن كيرو قالموردى بوخصوصى ايسه عبدالحميد تماميله بيلير بونك ايجون دشمن اولمشيدى.

ايكينجى قسم؛ فرماصونلغك دينسزلك دكل سياسى رجعت اولوب صرف انسانيت خدمت ايجون تشكىل ايتش اولسنة قانع ايدى كه: بوجهت ده ياكش ايدى. چونكه فرماصونلقى صرف انسانيت خدمت ايجون دكل انسانلر آرسنده بروجع ممتاز الد ايتك و اوصورتله انسانلر تغلب ايتك فكريله تشكىل ايتش رجعت حفيه ايدى. فى الواقع فرماصونلر كرك اوروياده كرك ممالك مزمده سياسى جمعيتلر خيلى جه ظهيراوالمشلدرد.

فقط آنلرك بو حياهلرى ينه آتسده كنديليرنه عائد برمفتم طولاييسله ايدى كه تظاراتنى صكره دن صكره يه هر طرفه اكلاشاهمه باشلدى.

ماصوناغه دائر يازيلان اثرلرك بعضى ماصونلقى بك اسكى كوستر مكدلر ايسده اك طوغرىسى ماصونلقى آوروپا اويانميه باشلقدن صكره ظهور ايتمشدر. اوروياده

ره بانلرك دين نامه، اصازادكانك قدسيت نامه يادىق استبداددن هر كس اوصانهرق افكار عموميه ده بونلرك علمنه بر جريان حاصل اولدينى زمان بوماصونلر اويان- نمشدر آنلرك موقعلرني تزلزله اوغراشمه هر خصوصه چالشمشدر، فقط بيقوب دويرد كد نصكره برلرينه قائم اولوق آنلرك استبداديه بكمزم؛ فقط دهامنفعتدار بر استبداد ياتقى وكسميه حس استيرماك شايد ايجلرندن برى ياقين اله و بر ايسه ديكرى آنك برينه قائم اولوق وكسمه اكلاماقت ايجون كنديليرنى، ماسلكلرني كيزلى طومنى اك بيوك بر سياست عدايدهرك ششمدييه قدر كيزلى قالشدر بوسياستله اورويانك ضرب ووسطنده يارى يارىيه فكرلرينه ومقصدرينه نائل اولمشلدرد.

ماصونلر اول و آخر قراللرك، ره بانلرك استبداد- لرى علمنده بولمخندن كيرو طور مدقلى ايجون اوروياده اوللرى بونلرك لهنه بك بيوك توجه، بر حسن ظن وارايدى. بونلر جمعيتلرينه هر كسى آملازلر، بونلرى ده هيج كسمه طائياز، فقط هر كسى بونلرك لهنه اداره كلام ايدر. هر كس بونلرك ايواسكارندن بحث ايدرايدى جمعيتلرينه آلدلرى ذوات كنديليرنك تماميله امنى اولدينى ايجون هيج بر سرطيشارى چيقماز، خارجه قارشوده مجهول اولدقلرندن بونلردن ظهور ايدن يولسزلقلر شخص نامه يانلش اولور. جمعيتدن اولدينى معلوم دكل كه جمعيته تعلق، مناسبى اكلاشلسون.

كرچه بوخصوصى اولجده اورويانك منورالفكر، زكى آدهلرى آكلار، بيلير فقط عوام اهاليتك بونلره قارشى اولان توجهلرى او كنده سكوت ايتك مجبوريت حس ايدرلدرد. ره بانلرك، اصتزازكانك استبداديينك عودت ايتمى احتمالى ايله اورويان عواى زياده جه قورقو- دلق حتى آنلرى قورقومتق ايجون آرده صيرهده بر وقع ظهوره كنديريويرمك سايه سنده خيلى دن خيلى يه موقعلرني تحكيم ايتديلر وبوصورتله فرماصونلر اللرينه

جملہ سی ظن و احتمال اوزرینہ اپنا استبدیکندن بردرلو حکم ایدیلہ یور . فقط شوجہت بردرجیہ قدر قرین صواب اولدینی اکلایلیور . بوندن قرق سنہ مقدم فاجہا نچیلر یوقوشندہ کی [۸] بروستستان مکتبی بالقدنصکرہ اومکتبک مدیر ومعلماریک خیلوجہ چالیشدقلری وحقی اوراسنک باش محترم لوجہ سی عدا بدلدیکی و پک اوغلندہ دہا بر ایکی لوجہ بولندینی روایت اولمقندہ در .

اوزمانلر کرک . وتستان مکتبندہ کی لوجہ نک و کرک یک اوغلی لوجہ لریسک استنبول خاقی اوزرنده برتائیری اولہ مدینی ایچون نور تانیہ جوارندہ بر لوجہ دہا آچہرق استنبول اہالیسندن ، مسلمانلردن آلفہ غیرت ایدلش ایسہدہ بردر او کسہنک پناشدینی اکلایلمقلہ خاقی آقامین ایچون علمانک اللہ ایدلمسنہ چالیشامش کیسینک رتبہ . کسینک منصب . کسینک بارہ ایلہ علما قیاقندہ ، مسلیکندہ برخیلی سنک اغفال ایدیلرک فرماصہ وتالغہ صوقولسی و بو واسطہ ایلہ برخیلی کسہنک فرماصون یاییلی واقع اولمشدر . حتی اک زیادہ حسن ظن ایدیلان بعض ذواتکدہ اغفال اولہرق فرماصون یاییلدینی بونارہ ہیچ برشی حس ایدیلرک یالکر انسانیتہ خدمت ایچون طوپلانلدینی اکلالتش فقط صکرہ حس ایدیلان بعض خصوصات علمانک چکلمسنہ بادی اولمش ایسہدہ اولجہ آنلر واسطہ سیلہ آلتان ومنفعتہ مجلوب اولانلر ایلری کینمشدردر . دہا صوکرہ لری استنبولدن از میرہ انتقال ایتش وبرآرائی از میرہ حکمی زیادہ جہ اجرا ایتشدہر . اوصیرہدہ از میرہ او قدر توسع ایتدیکبری روایت اولتیورکہ بتون مامورینہ سرایت ایتش وبرقم مامورینہ در فرماصولغہ کیرمکہ کندیسندہ مجبوریٹ حس ایتشدہر . عبدالحمد اوائل سلطنتندہ بونلرہ یک اہمیت وبرماش یاخود اکلایمماش ایسہدہ صکرہ لری یونلرک برحکم

[۸] استنبولدہ اجنبیلرک اک اول یابدقلری برکتبدر .

الدقلری حکومت ادارہ لرنده اسکی مستبدلرہ رحمت اوقوہ دہ حق درجہدہ استبداد یابدیلر وکسہمہ اکلایمیدیر .

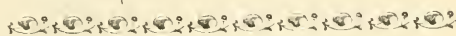
صوک زمانلردہ آورپاجہدہ بونلرک علیہنہ آجیلان جریانلر چوغلادی . وسیالیتلر بونلرہ قارشی اک بونلرک برمدافع اولہرق میدانہ آیتیلدی بونلرک اسرار انکیز نیجہ وقوعاتی میدانہ قویغہ چالیشدی . تام ایچریلریسہ کیردرک مسلیکلرینی . مقصدلرینی اکلایہرق بردرجیہ قدر عوام طقندہ حاصل اولان حسن ظنلر تبدل ایتکہ باشلامش ایسہدہ اعضاسنک بروغرامنک ، مقرر اسنک کیرلیدیک سیاہسندہ یئہ اسکی وققندہ طور مقندہ در .

شوسوزلر ، مطالعہ لری بوندن اون سنہ مقدم مصردہ انتشار ایدن برسالہدن مفتبس اولدینی ایچون کندی فکر ومطالعہم ظن وذہانی رفع ایتدیکبری کچی شوکونلردہ انتشارہ باشلایان وایکی نسخہ سی انتشار ایدن « فرماصونلر » ک بو سوسوزلری تأیید ایتدیکبری قارئین کرامہ ہررضہ مجبورم .

بزم ملکیتہ فرماصونلغک صورت دخولہ کلینجہ بزم ایکی صورتلہ کیرمشدر بریسی مصردہ تاسکیدن بری موجود اولدینی ادعا اولان مصر فرماصون لوجہ لردن بیروت ، اینسان وحوالیسہ داخل اولمش واورالردہ الی سہنی متجاوز بزماندنبیری اجرای حکم ایتیکدہ وھلہ لبنانلیر آردسندہ یک زیادہ انتشار ایتیکدہ در . حتی بوکون مصردہ انتشار ایدن عربچہ غزتلرک بر ایکیمی استنا ایدیلرہ متبایسنک ماصونلغہ خادم اولدہ یفی سولیمکدہ در . اشنہ بیروت وجوارینہ سرایت ایدن فرماصونلرک بوکون وجوار علمانی ہان بشقہ شکہ قویغتی درجہ سہ کینرمشدر .

استانبولہ تاریخ دحولی معلوم دکاسہدہ انتشارہ باشلامسی واقع اولان رویانہ نظر آسکسان وسکسان ایکی تار یخلریدر . واستانبولدہ انتشارینی تسہیل ایدن عامل ، مؤثر حقندہ یک چوق روایات دوارن ایتیکدہ ایسہدہ

ایمانی اولدیفندن انجق طقسان الی طقسان یدی ناربخلر۔
اندنصکره کیسی آورو بایه قاجق کیسی قورقوسندن واز
کچمک کیسی ده براییک کورمه دیکی جهته بستیون واز
کچمک صورتیه بیروت، لبنان، حوالیسی خارج اوله رق
بزده مک از دینه جک بر دره جهیه کیشدر
ارمناکلی
م . صفوت

طلبه استرحامندن

۲

پیغمبر عالیشانمیز . فدیہ ویرمه قدرتی اولیان بدر
اسیرلرنی . مدینه اهلایسندن اوئر چوجغه یازی اوکرتمک
بعده بلا مانع مکّه کیتمک اوزره مدینه ده آلی قویدیلر .
چوجقلره یازی اوکر تیلر ، حسن خط انسانه زینت
بلکه مدار معیشتدر
حسن خطده اوکر نلم

چالشمنه ذهمزه فنور کلدکه حضرت (عمر
رضی الله عنه) کبی «هاتوا دیوان الشعر» دیلم . نظم اشعار
تخصیله مانع کبی ایسه ده

طبعک ایلرسه اگر شعره هوس
سکا مناسنی فهم ایتک بس

مأنتجه مضمونه وقوف فکری اوایندرر . ذهنی
بارلادر . بلاغت وفصاحتی آرتیرر . معلوماتی توسیع ایدر .
پیغمبریمزک انب سعادتلرندن قان کلدیکی وقت امری القیسک
کریه سنک اشارتیه کافور استعمال ایتدکنده قان کسایدی . کیمدن
اوکر ندیکنی سوال ایتدکنده پدرینک شوقطعه بلیغانه سنی
او قوددی . افکرت لایله چیر فی وصلها فحیرت دوامع مقاتی
کالعدم فسحت مقاتی مجید هامن عاده الکافور امساک الدیم .
افندمن حضرتلری ده « قلوب الشعر اخر خزان الرحمان »
بیوردیلر . اتهاز فرستیه لسان اوکر نان اولورسه منون اوله لم .
انسان بیلدیکی لسان قدر انساندر
افندمن زیدبن ثابت حضرتلرینه لسان یهودی تعلم

ایتمکه امر بیوردی . حضرت زید بیوردیلر که اون
بش کونده تعلم ایلدم .
افندیلر ! واقعا بر زمان معذور ایدیکز استبداد هی
شبی محورندن چیقاردینی کبی اصول تدریسی و مسلک
علمی ده محورندن چیقارتمش ایدی . برطاقم فنون مدارسدن
چیقاردلمش علوم آلیه و حواشی به صرف مساعی ، فنونه
دکل علوم دینه تخصیله بیه وقت بر اقامش ایدی . تأمین
معیشت افیکاری قلوبی تشویش . اذهانی تخدیش
ایدیورایدی . مشاق جری اختیار ایدرک قدر علومی
اعلایه نصب نفس ایتک مجرد بر تشویق دین اثری
ایدی .

مشروطیت ، علمی تقدیرده باشلیدی . ملک وملنک
سلامتی ، اهالیکن یکدیگرینه حسن معاشرتی ، عدالت
مدنیت ، حریت بخش اولان احکام دینه منک تعلمنه
منوط بوده علمانک ایفای حسن خدمت ایتلرینه مربوط
اولدیفنی طامق ایستدی حقیله علما یتشدرمک ایچون
علومه ریاضیه خوجهلری تعیین ومسلسلکی اصلاح ایلدی
وقتلرنی محافظه فکرنی تصفیله ایچون طلبیه مقدار
مناسب معاش تقدیر ایتدی بزم ایچون معذرت قالدی .
سعی وغیره شرعا مجبور طوتیللم . ترکیله وجدانا معذب
اوله لم .

مکاتب کی مدارسده مطالبه خرج اعتبار اولورده
استقبالکنر تأمین ایدیلور ارباب معارف آچقنده بر اقلماز مراتب
و مناحیه مکاتبه حصر ایتک واقعا طلبه نک شوقنی قیرار
عدالت صائناز مکاتبی اولسون مدسه لی اولسون هر قنی
فرقه به منسوب اولورسه اولسون مقتدر اولنلری ارامالیز
التماس وخاطری قالدیروب ایشه آدم بولماز ادمه ایش
بولق فیکرندن کچمیلر .

عیتابی ادیب

